

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3391/2020. (X. 29.) AB VÉGGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság a Kúria Kfv.I.35.430/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenességének megállapítására és megsemmisítésére irányuló alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. Egy gazdasági társaság indítványozó jogi képviselője (Marján Ügyvédi Iroda, képviseli: dr. Marján István ügyvéd) útján alkotmányjogi panasszal fordult az Alkotmánybírósághoz az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLII. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. §-a alapján. Az indítványozó kérelme arra irányult, hogy az Alkotmánybíróság állapítsa meg, hogy a Kúria Kfv.I.35.430/2018/2. számú végzése alaptörvény-ellenes, és ezért azt semmisítse meg.
- [2] Az alkotmányjogi panaszra okot adó ügy lényege az alábbiak szerint foglalható össze az Alkotmánybíróság számára rendelkezésre bocsátott iratanyag alapján.
- [3] 1.1. Az elsőfokú adóhatóság 2117502335 iktatószámú határozatával az indítványozó terhére általános forgalmi adó (a továbbiakban: áfa) adónemben 2015. február-december közti időszakra vonatkozóan adóhiánynak minősülő adókülönbözetet állapított meg, amely után adóbírságot szabott ki, valamint késedelmi pótléket számított fel. Az elsőfokú adóhatóság ugyanis azt tárta fel, hogy a fakereskedéssel foglalkozó indítványozó egy fiktív láncolat tagja volt, és a befogadott számlákban feltüntetett áfát jogszerűtlenül vonta le. Az iratokban szereplő láncolaton keresztül a felperes nem szerezhette be a faárut, a számlák befogása során pedig nem tanúsított kellő körültekintést.
- [4] Az indítványozó fellebbezésére eljáró másodfokú adóhatóság a 2060576904/2017. számú határozatával az elsőfokú döntést helybenhagyta.
- [5] 1.2. Az indítványozó keresetet nyújtott be a másodfokú adóhatóság előbbi határozatával szemben. A Szekszárdi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság (a továbbiakban: KMB) 4.K.27.092/2017/16. számú ítéletével a keresetet elutasította.
- [6] 1.3. A KMB jogerős ítélete ellen az indítványozó terjesztett elő felülvizsgálati kérelmet, amelyben előadta, hogy ügyében a tényállás-tisztázási kötelezettség sérült, a következtetések levonása kirívóan okszerűtlen volt, áfalevonási jogát jogszerűtlenül tagadták meg, az ítélet indokolása több okból kifolyólag is hiányos.
- [7] A Kúria végzésével az indítványozó felülvizsgálati kérelmét hivatalból elutasította. Erdemi döntéshozatalra ugyanis nem tartotta alkalmasnak a kérelmet. Egyrészt az adóhatóság által megsértett jogszabályra való azon indítványozói hivatkozás, amely általában jelöli meg az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvényt, nem teljesíti a felülvizsgálati kérelemre vonatkozó tartalmi követelményeket. A félnek felülvizsgálati kérelmében azt kell pontosan megjelölnie, hogy a jogerős ítélet mely jogszabályt (törvényhely, szakasz, bekezdés megjelölésével), illetve annak mely rendelkezését sértette. Másrészt a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: Pp.) 272. § (2) bekezdését azzal sem teljesítette a felülvizsgálati kérelem, hogy konkrét jogszabályhelyek megjelölése nélkül, mindössze szövegesen adta elő, miért jogszabálysértő a jogerős ítélet.
- [8] 2. A Kúria sérelmezett végzésével szemben az indítványozó alkotmányjogi panaszt terjesztett elő az Abtv. 27. §-a alapján. A KMB jogerős ítéletét az indítványozó nem támadta. Arra hivatkozott, hogy a Kúria Gfv.I.35.430/2018/2. számú végzése sérti az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdését, valamint a XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdését a következők miatt.

- [9] Az indítvány értelmében a Kúria a Pp. 272. §-ában rögzített felülvizsgálat jogintézményét kiszámíthatatlanná tette. A felülvizsgálati kérelem érdemi vizsgálat nélküli és iratellenes elutasítása a Pp. 272. § (2) és (3) bekezdésének helytelen értelmezésével és alkalmazásával történt, amely szembemegy a Kúria joggyakorlatával is, ami a Kúria Tanácselnöki Értekezletének 2006. január hó 11-i emlékeztetőjében foglaltakból ismerhető meg. Eszerint „a felülvizsgálati kérelemnek egyrészt határozott kérelmet kell tartalmaznia arra nézve, hogy a jogerős határozat megváltoztatását mennyiben és milyen módon kérik, másrészt meg kell jelölni a kérelemben azt a jogszabálysértést, amely történhet paragrafus számra történő utalással, vagy e nélkül is, olyan tartalmú jogfejtéssel, amelyből számszerű megjelölésre következtetni lehet, és amelyből kitűnik, hogy mit és miért tart jogszabálysértőnek a felülvizsgálati kérelmet benyújtó fél”.
- [10] A pontos törvényhelyre való számszaki utalás megkövetelésével a Kúria egyidejűleg megfosztotta az indítványozót a rendkívüli jogorvoslat igénybevételének a lehetőségétől is, és ezáltal az indítványozó tisztességes bírósági eljáráshoz való joga [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés], valamint jogorvoslathoz való joga [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] is csorbát szenvedett. E két alapjog vonatkozásában az indítványozó több, alapvetően 2012 előtti alkotmánybírósági határozatot idézett.
- [11] 3. Az Alkotmánybíróságnak az Abtv. 56. §-a alapján mindenekelőtt azt kellett megvizsgálnia, hogy az alkotmányjogi panasz a befogadhatóság törvényi feltételeinek eleget tesz-e.
- [12] 3.1. A kérelmező gazdasági társaság alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkezik, és érintettsége fennáll, mivel a támadott végzéssel befejezett bírósági eljárásban felperes volt. Jogorvoslati jogát kimerítette, amikor keresetet nyújtott be az alperesi adóhatóság határozatát vitatva. A támadott döntéssel (a Kúria végzésével) szemben további jogorvoslati eljárás nem állt a rendelkezésére. Az indítvány felhívja az Alkotmánybíróság hatáskörét megalapozó rendelkezést (Abtv. 27. §), kifejezett kérelmet tartalmaz a jogkövetkezmények megállapítására, valamint beazonosítható módon megjelöli a sérelmezett végzést. Az Alkotmánybíróság ugyan észlelte, hogy az alkotmányjogi panaszbeadvány első oldalán a sérelmezett határozat számában egy gépelési hiba található (Kfv. helyett Gfv.), a mellékelt iratok egyértelművé tették, hogy melyik határozat alkotmányossági felülvizsgálatát kérte az indítványozó, aki a támadott végzés kézbesítéséhez képest az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőn belül nyújtotta be indítványát.
- [13] 3.2. Alkotmánybíróság emlékeztet arra, hogy az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja értelmében az indítványozó Alaptörvényben biztosított joga sérelmét állíthatja. Az Alkotmánybíróságnak töretlen a gyakorlata azzal kapcsolatban, hogy „a jogbiztonság önmagában nem Alaptörvényben biztosított jog, így a B) cikk (1) bekezdésének sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben – a visszaható hatályú jogalkotás és jogalkalmazás, valamint a felkészülési idő hiánya esetén – lehet alapítani” {3051/2016. (III. 22.) AB határozat, Indokolás [14]; 35/2017. (XII. 20.) AB határozat, Indokolás [14]; 3053/2019. (III. 14.) AB végzés, Indokolás [8]; 3206/2020. (VI. 11.) AB végzés; Indokolás [19]}. Az indítványozó alkotmányjogi panaszának a B) cikk (1) bekezdésére alapított eleme azonban nem ezt tartalmazza, így az nem felel meg a befogadhatóság törvényi feltételeinek, ezért érdemi vizsgálatára nem kerülhetett sor.
- [14] 3.3. Az Abtv. 29. §-a az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának további feltételeként határozza meg, hogy az alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon, vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel, amelyeket az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörében vizsgál, alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {lásd például: 3/2013. (II. 14.) AB határozat, Indokolás [30]; illetve 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]; 3094/2019. (V. 7.) AB végzés, Indokolás [16]; 3073/2019. (IV. 10.) AB végzés, Indokolás [19]}.
- [15] Az indítványozó a jogorvoslathoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] sérelmét abban jelölte meg, hogy a Kúria hivatalból elutasította a jogerős ítélettel szemben előterjesztett felülvizsgálati kérelmét. A felülvizsgálat a rendkívüli jogorvoslatok közé tartozik. Ezért az Alkotmánybíróság a befogadási eljárás során röviden áttekintette a rendkívüli jogorvoslat és a jogorvoslathoz való jog egymáshoz való viszonyát.
- [16] Szükséges emlékeztetni arra, hogy „[a]z Alkotmánybíróság gyakorlata következetes a tekintetben, hogy a jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslati eszközök igénybevételét foglalja magában {9/2013. (III. 6.) AB határozat, Indokolás [28]; 20/2015. (VI. 16.) AB határozat, Indokolás [16]}, azonban a rendes jogorvoslati eszközök mindegyikére egyaránt, azonos tartalommal vonatkozik. Az Alaptörvény nem tartalmaz arra vonatkozó előírást,

hogy a jogorvoslati fórumrendszernek hány fokon kell biztosítania az érintett alapjog gyakorlását, ennek megfelelően a jogorvoslati eljárás egyfokú kialakítása az Alaptörvény kívánalmainak teljességgel eleget tesz [22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]].” [12/2019. (IV. 8.) AB határozat, Indokolás [19]; 3189/2019. (VII. 10.) AB végzés, Indokolás [18]]

[17] Ebből az következik, hogy a rendkívüli jogorvoslati eljárásban hozott kúriai végzés, amelyik hivatalból elutasította a felülvizsgálati kérelmet, nem vet fel a jogorvoslati eljárás jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdés] körében olyan kérdéseket, amelyek kielégítik az Abtv. 29. §-ában foglalt feltételeket.

[18] 3.4. Az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való jog [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] sérelmét is előadta. Ezzel kapcsolatban a következőkre szükséges emlékeztetni. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [elsőként lásd: 3003/2012. (VI. 21.) AB végzés, Indokolás [4]; ezt követően megerősítette: 3065/2012. (VII. 26.) AB végzés, Indokolás [5]; 3391/2012. (XII. 30.) AB végzés, Indokolás [25]; 7/2013. (III. 1.) AB határozat, Indokolás [33]].” [3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]; lásd legutóbb például: 3006/2018. (I. 22.) AB határozat, Indokolás [22]] „A jogszabályokat a bíróságok értelmezik, az Alkotmánybíróság csak az értelmezési tartomány alkotmányos kereteit jelölheti ki. Ez a jogkör azonban nem teremthet alapot arra, hogy minden olyan esetben beavatkozzon a bíróságok tevékenységébe, amikor olyan (állítólagos) jogszabály-sértő jogalkalmazásra került sor, mely egyéb jogorvoslati eszközzel már nem orvosolható. Sem a jogállamiság elvont elve, sem a tisztességes eljárás alapjoga, sem a diszkrimináció tilalma nem teremthet alapot arra, hogy az Alkotmánybíróság a bírósági szervezet feletti »szuperbíróság« szerepébe lépjen, és hagyományos jogorvoslati fórumként járjon el. [...]

A bíró bármely ténybeli vagy jogi tévedése nem teszi automatikusan tisztességtelenné az egész eljárást, mivel az ilyen tévedések teljesen soha nem küszöbölhetők ki, azokat az igazságszolgáltatás ma ismert rendszere magában hordozza.” [3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]–[15]; lásd legutóbb például: 3006/2018. (I. 22.) AB határozat, Indokolás [22]] A „bírói döntés elleni alkotmányjogi panasz nem tekinthető a bírósági szervezeten belül jogorvoslattal (már) nem támadható bírói határozatok által okozott valamennyi jogsérelem orvoslása eszközének” [3107/2016. (V. 24.) AB végzés, Indokolás [35]; egyik legutóbbi megerősítő döntés például: 3329/2019. (XI. 26.) AB végzés, Indokolás [11]]. Amint arra az Alkotmánybíróság korábban már rámutatott: „Az, hogy az indítványozó a konkrét ügyében – a jogorvoslat ellenére – peresztes lett, azaz a jogerős határozatot hozó bíróság nem osztotta (jogi) álláspontját egy konkrét kérdésben, nem teszi az eljárást tisztességtelenné, emiatt nem válik az eljárás és a döntés önkényessé sem.” [3327/2014. (XII. 10.) AB végzés, Indokolás [15]; 3140/2020. (V. 15.) AB végzés, Indokolás [20]]

[19] Az indítványozó által hivatkozott Pp. 272. §-ának értelmezése nem alkotmányossági kérdés. Így azok az érvek, amelyeket az indítványozó a tisztességes bírósági eljáráshoz való joggal [Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdés] kapcsolatban előadott, nem felelnek meg az Abtv. 29. §-ának, mert nem vetik fel annak a kételyét, hogy az alternatív feltételek valamelyike teljesülne. Az indítványozó lényegében azt a törvényértelmezést vitatta, amelyik következtében felülvizsgálati kérelmét érdemben nem bírálták el a rendkívüli jogorvoslati eljárásban.

[20] 4. Mindezekre tekintettel az alkotmányjogi panasz nem felel meg a befogadhatóság feltételeinek, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján tanácsban eljárva az Abtv. 27. § (1) bekezdés a) pontja és 29. §-a, valamint az Ügyrend 30. § (2) bekezdés a) és h) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2020. október 13.

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Dienes-Oehm Egon
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Hörcherné dr. Marosi Ildikó
előadó alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Salamon László
alkotmánybíró helyett

Dr. Szalay Péter s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Szabó Marcel
alkotmánybíró helyett

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/186/2019.

